

Täysistunto

Tiistai 17.10.2023 klo 14.00—19.03

9. Hallituksen esitys eduskunnalle väestön rekisteröinnistä Viron kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi kotikuntalain 6 §:n muuttamisesta
Hallituksen esitys HE 23/2023 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei päästä läpi, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen.

Koska ministeri ei ole nyt paikalla, mennään suoraan muihin puheenvuoroihin. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.27 **Heikki Autto kok:** Arvoisa rouva puhemies! Tosiaan tämä on hyödyllinen lakimuutos, joka saadaan aikaan. Sekä itse tämä Viron kanssa tehty sopimus väestön rekisteröinnistä että sitä vastaavat muutokset kotikuntalain 6 §:ään edistävät ilman muuta työvoiman liikkuvuutta ja ylipäättään ihmisten liikkuvuutta Suomen ja Viron välillä. Tämän tyyppistä toimintaa Suomen kannattaa ilman muuta Viron kanssa tehdä yhdessä. Jos ajatellaan Helsinkiä ja Tallinnaa tällaisena kaksoiskaupunkina, niin maiden pääkaupungit muodostavat kyllä monilla toimialoilla hyvin tiiviin työssäkäyntialueen.

Jos nyt ajatellaan vaikkapa suhdannepoliittista tilannetta, jossa esimerkiksi Suomessa on ollut hetkellisesti aika rajuakin hidastumista esimerkiksi rakennusalan osalta, niin varmasti työvoimaa on sitten liikkunut tässä tilanteessa taas tuonne lahden eteläpuolelle. Toivottavasti hallituksen esittelemät hyvät toimenpiteet täällä Suomessa saavat rakennusalan uudelleen jaloilleen, niin kuin koko maan taloudenkin, jolloin tulevana vuosina sitten liikettä on taas toiseen suuntaan. Tekijöille on varmasti töitä niin rakennusallalla kuin muillakin toimialoilla. Tässä mielessä se, että ihmisten muuttaminen maasta toiseen on helppoa, on tietysti aivan perusasia työvoiman liikkuvuuden kannalta.

Mutta, arvoisa puhemies, muutenkin tämä maiden välinen tietojenvaihto väestön rekisteröinnin osalta on todella olennaista. Jos ajatellaan tätä muuttunutta turvallisuustilannetta Euroopassa, niin on todella tärkeää, että väestörekisteröinti on kunnossa ja ylipäättään Schengen-alueella tiedetään, ketä täällä on, jotta myös turvallisuus pystytään kaikille takaamaan. Tärkeää on toisaalta se, että henkilöille ei voi muodostua myöskään tällaisia lailiselta näyttäviä identiteettejä, joissa kuitenkin laittomissa tarkoituksissa niin sanottuina illegaaleina toimitaan.

Elikkä tässä mielessä väestökirjanpidon ajantasaisuus on paitsi työvoiman liikkuvuuden kannalta ja sitä kautta kansantalouden pyörien pyörimisen kannalta tärkeä asia, se on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2023 vp

nyt nousemassa varsinkin tässä ajassa myös mitä suurimmaksi turvallisuustekijäksi. Tässä mielessä on hienoa, että on pystytty Viron kanssa asiasta neuvottelemaan ja nyt nämä vastaavat lainsäädäntömuutokset saadaan vietyä läpi. Oikein hyvä asia näin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Eerola.

17.30 Juho Eerola ps: Arvoisa rouva puhemies! Tässä on taas loistava esimerkki hyvästä lainsäädännöstä, joka tälle hallitukselle on niin tavanomaista.

Meillä on ollut hieman erikoinen tilanne, jossa ihminen on pystynyt ilmoittamaan ihan omalla ilmoituksellaan itselleen kaksi vakituista asuinvaltiota ja sitä kautta sitten nostamaan etuuksia kahdesta eri maasta. Tässä nyt selkeytetään toimintaa. Muun muassa viranomaisrekisteritietojen vaihtamista helpotetaan siten, että muuttajan ei tarvitse ihan kaikkia papereita erikseen toimitella, vaan ne hoituvat vastaisuudessa, tulevaisuudessa sitten viranomaisien kesken sähköisesti niin kuin tänä päivänä tapana on.

Lisäksi Verohallinnon lausunnon mukaan tämä esitys voi omalta osaltaan hillitä harmaata taloutta, ja harmaan talouden torjunnassahan tällä salilla on yhteinen tavoite ollut aina. Muutkaan lausunnonantajat, joita tässä on ollut, eivät ole negatiivisia asioita täältä löytäneet, joten täytyy todeta tästäkin esityksestä, että parempaan päin ollaan koko ajan menossa. Ja jos tätä lakia tarkkaan lukee — niin kuin täällä salissa aina luetaan — voi huomata, että siellä viitataan myös yhteen erittäin ajankohtaiseen aiheeseen. Siellä nimittäin pyritään varmentamaan se, että maiden välillä muuttava henkilö ei byrokratian rattaissa jäisi kummassakaan maassa tai ainakaan toisessa maassa vaille vakinaista asuinpaikkaa. Tämä on hyvä muistutus meille tänään, kun ensi yönä vietetään Asunnottomien yötä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Valkonen.

17.32 Ville Valkonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on ehdottoman tärkeätä ihmisten arjen ja myöskin yhteiskuntien kanssakäymisen helpottamista. Viro tietenkin yhdessä Ruotsin kanssa on Suomelle se kaikkein tiivein yhteistyökumppani ja se, mistä nopeastikin maasta toiseen muutetaan. On paljon myöskin henkilökohtaisia, ei pelkästään työhön liittyviä, syitä maiden välillä liikkumiselle.

Mutta valitettavasti nyt, kun ministeri ei ole paikalla, täytyy esittää kysymys hieman avoimemmin. Kun meillä Euroopan unionin yksi pääpilareita kuitenkin on ihmisten sujuva, vapaa liikkuminen, niin ihmettelen hieman sitä, että me joudutaan näitä asioita vielä kahdenvälisillä sopimuksilla hoitamaan, kun meidän pitäisi tähdätä siihen, että koko unionin alueella tämäntyyliset sujuvoittamiset ja yhteiset käytännöt olisivat yhdenmukaisia. Tästä olisin mielelläni kuullut ministerin näkemykset — mutta ilmeisesti hänelle on tullut jonkinlainen este [Juho Eerolan välihuuto] — koska hyvin keskeistä on tietenkin se, että maasta kuin maasta täällä meidän suuressa unionissamme pystytään työn ja muiden seikkojen takia sujuvasti liikkumaan ilman väärinkäytösmahdollisuuksia tai ennen kaikkea ilman yksilölle ylitsepääsemättömiä ongelmia. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.